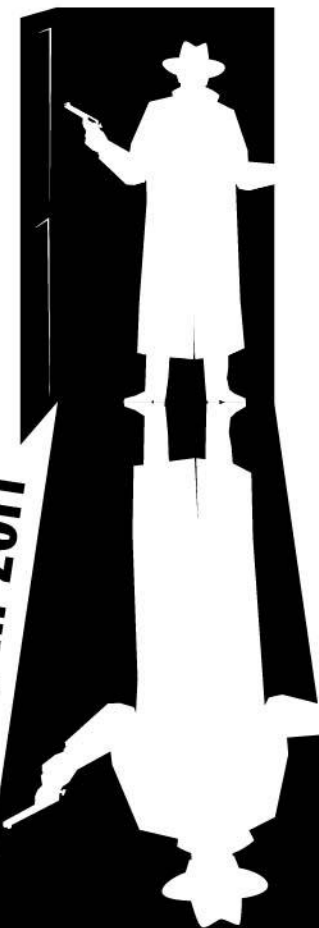

pe urmele agentului B-39

cartea întâi

soarele a murit în zori

HARALAMB

ZINCA

PUBLISOL

Povestea a început într-o seară de toamnă, urâtă și ploioasă. Scriitorul Corneliu Cara¹, instalat la masa de lucru, se oprea când și când din scris pentru a se văita, abia auzit, de o durere stăruitoare la încheieturi. În ultimii ani, ploile de noiembrie, reci și cenușii, îi răscoleau un reumatism mai vechi, contractat în timpul războiului prin noroaie și tranșee. Iar dacă durerile nu izbuteau să-l doboare și să-l țintuiască la pat, în schimb îl aruncau în brațele unei crunte indispoziții: scria greu, chinuit, ceea ce-l enerva, făcându-l irascibil și nesuferit. La toate acestea se mai adăuga, i se părea lui, prezența cicălitoare a nevesti-sii și a celor două fete. „De le-aș vedea odată măritate și la casele lor! Of! cum îmi mai tulbură liniștea lăuntrică, de care un creator are atâtă nevoie!“

Deodată, își aminti cum la masa de prânz Camelia, nevastă-sa, fără ca el să-i fi cerut, îi pusese puțin piper în ciorbă... Aruncase stiloul cât colo și se ridicase furios de la birou. „De ce mi-ai pus piper? reluă el în gând cearta cu supusa-i soție. Ți-am cerut eu? Păi dacă nu ți-am cerut, de ce-mi piperezi ciorba?“ Tot certându-se cu ea, se opri lângă fereastră, fără însă a îndrăzni să-și arunce privirea afară, la spectacolul dezolant al ploii. I-ar fi convenit de minune ca în clipa aceea Camelia să fie în încăpere, să-i răspundă, să bată cu pumnul în masă și să-și afirme cu îndrăzneală punctul de vedere:

¹ Vezi: *Sus mâinile, domnule Cristi!*, din volumul *Crima de la 217*(n.a.)

„Condimentele sunt necesare organismului, iar eu știu că organismul tău cere piper!“ Camelia însă prefera tactica tăcerii sau a replierilor, nu avea curajul să intre în arenă. „Unde-mi ești, nevastă?“ Scriitorul iscodi prin încăperea luminată doar de lampa de birou. Pe unul dintre pereți se răsfrângea, înfricoșătoare, umbra unui bibelou.

Înfășurat în halatul său verde, de casă, cu motive turcești, prinse a se învârti prin încăpere ca un leu în cușcă, certându-se cu un interlocutor nevăzut. Se opri din nou la fereastră. De data asta, cuteză să tragă draperia de catifea și să se uite în curte – se întunecase, deși ceasul înserării încă nu bătuse; ploaie și des, iar în răstimpuri rafale de vânt se străduiau inutil să sfâșie pânza ploii: castanii, desfrunziți și spălați de apele cerului, închipuiau niște ființe umile și resemnate în fața unui anotimp vrăjmaș. Strada era pustie. Streșinile casei plâneau. Plânsul ăsta îl înfiora; după un timp, îi trezi în suflet o senzație ciudată și neplăcută, o senzație nedorită: i se părea că întunericul ce se pregătea să subjuge definitiv orașul îi pune în primejdie propria existență, că aluneca, puțin câte puțin, într-un hău fără fund, de unde întoarcerile nu erau cu putință. Gândul morții îl cutremură și deveni conștient că trebuie să se opună fatalității, să întreprindă neapărat ceva... ceva menit să împiedice ireparabilul.

Se răsuci cu spatele către fereastră: ochii săi mai mult speriați decât triști se îndreptară automat spre masa de lucru – zări manuscrisul. De curând, începuse o nouă carte polițistă – câteva împușcături, un cadavru greu de identificat, un criminalist

versat, un altul, mai tânăr, deci mai puțin versat și de aceea supărător de naiv. „Fleacuri! bombăni Cara cu glas tare. Mereu aceeași poveste, aceeași schemă... Prostii! Așa nu mai merge!“ Se desprinse de lângă fe-reastră cu o hotărâre clară în minte: să rupă paginile scrise, iar a doua zi să comunice editurii că a încheiat pentru totdeauna cu capitolul „romane polițiste și de spionaj“ și că are de gând să se consacre eseului sau criticii literare. „Iată, tovarăși, un sector unde trebuie făcută ordine!... Gata, kaput, m-am săturat de polițisme, de spioni, nu mai vreau să tot hoinăresc cu imaginația în lumea hoților, a agenților, în general, a răufăcătorilor.“ Fără îndoială că, auzindu-i decizia, șeful secției beletristice a Editurii Militare, un colonel frumuseț, cu un prematur început de burtă, autor și el a numeroase romane, îl va întreba persiflându-l: „Cum așa, maestre?! Să încheiați dintr-odată socote-lile cu *spionii fantomă*?! Se poate?! Și ce o să scrieți de acum încolo, maestre?“ Foarte bine, să-l între-be, căci el, Corneliu Cara, își pregătise răspunsul: „Oamenii au nevoie de dragoste... (Uitase de hotă-rârea sa anterioară de a se consacra criticii). Am să scriu un roman de dragoste. Un bărbat necăsătorit se îndrăgostește de o femeie căsătorită cu un bărbat bun, „pâinea lui Dumnezeu“. Femeia, ademenită de asaltul celui necăsătorit, se îndrăgostește și ea...“ „Maestre, îl va înfrunța interlocutorul, cunosc un scriitor care v-a luat-o puțin înainte... Unul de-i spu-ne Lev Tolstoi...“

Discuția cu reprezentantul invizibil al Editurii Militare ar fi continuat, dar câteva ciocănituri în ușa îl făcură să tresară – prea se lăsase absorbit de

gânduri. Ușa se deschise timid și Camelia își arătă capul.

— Mami, te deranjez?

Nu îndrăzni să treacă de ușă.

— Mami?! Mami?! izbucni el furios. Te-am rugat de atâtea ori să nu-mi mai spui „mami“.

Femeia, obișnuită cu toanele soțului, nu se lăsă provocată – „Oho, dumnealui atât așteaptă, să-i răspund!“ – se mulțumi doar să-i comunice că era căutat.

Noutatea se dovedi a fi pentru Cara de-a dreptul copleșitoare – încremeni nedumerit, cu mâinile înfundate în buzunarele halatului. Exclamă:

— Mă caută cineva?!... Pe o vreme ca asta?

— De l-ai vedea cum arată!... Ți se face...

Bărbatul n-o lăsa să termine.

— Ce vrei să zici?

— ...că ți se face groază... Dar și milă... Și e ud... Închipuiește-ți, a mers prin ploaie fără umbrelă...

— Unde-i?

— La intrare! Mi-era teamă să-l las înăuntru, se justifică ea cu o sinceritate dezarmantă. Numai cu tine vrea să vorbească...

— E și normal! Poftește-l! porunci și imediat își bombă pieptul, asemenea unui comandant mândru că, în sfârșit, a luat marea hotărâre de a trece la ofensivă.

— Mi-e frică, mami!

— Frică, zici?! Păi, să nu-ți fie! că de ani buni ești soția unui autor de cărți polițiste... Frică?! Hm, ce-i aia frică?

Îmbărbătată astfel, femeia se duce să îndeplinească ordinul stăpânului.

În așteptarea vizitatorului, Corneliu Cara aprinse luminile, în schimb stinse lampa de pe birou, apoi trecu la masa de lucru; nu se așeză, ci rămase în picioare, cu capul îndreptat semeț spre ușă. Știa că în clipele acelea ieșise din propria sa piele, pentru a intra într-alta – a unui cabotin... Metamorfoza nu-i displăcea... Iar față de vizitatorul său, îl încerca de pe acum un soi de recunoștință. Surprinzătoarea sa apariție îl smulse dintr-o atmosferă sumbră, transplantându-l în alta. Deocamdată mai luminoasă... avea în vedere cele opt becuri ale lămpii.

Vizitatorul, un bărbat trecut de șaiszeci de ani, se oprise în ușa întredeschisă, neîndrăznind să pătrundă cu ghetetele sale scâlciate și noroite în sanctuarul scriitorului.

De cum îl văzu, Corneliu Cara îi dădu dreptate nevestei: înfățișarea omului te speria. Costumul vechi și pe alocuri cârpit grosolan era ud, iar din pricina asta i se lipise de trupu-i uscat, dar nu și vlăguit... Din gulerul cămășii, udă și ea, se înălța un gât sfrijit, hărăzit să susțină un cap mare, cu o față suptă și brăzdată de cute aspre. Numai în jurul gurii, în care, în încheștarea sa, trăda voință sau încăpățănare, se adânciseră trei cute. Necunoscutul își scoase de pe cap pălăria veche și ponosită, strângând-o în mâini ca pe o rufă.

Părul cărunt și rar, tuns anapoda, probabil nu de mâna unui frizer, îi accentua neglijența. Lui Corneliu Cara i se păru că dintr-o secundă într-alta vizitatorul va întinde pălăria pentru a cerși niște bănuți, deși intuia clar că nu asta era scopul pentru care-i bătuse la ușă.